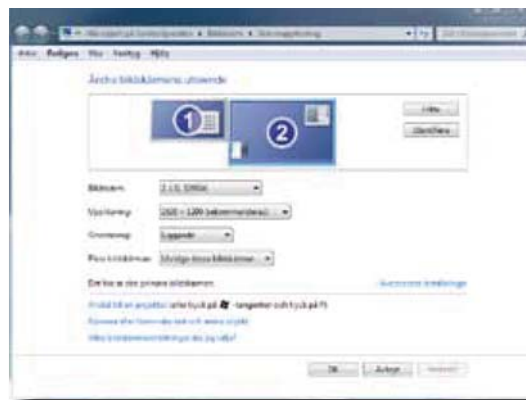

Bildskärmar till datorer

DEN SOM SITTER MYCKET VID EN DATOR VET ATT det lätt blir mycket flyttande på fönster när man arbetar. Det tar både tid och kraft att göra så. Man kan ju stänga av program varje gång man inte behöver dem, men det är inte heller så effektivt. Om man kan ha många fönster öppna samtidigt blir det både snabbare, smidigare och roligare att arbeta. Det ger även en bättre översikt över det man arbetar med. Ögonen mår också bättre av en stor skärm.

Har man en laptop har man vanligen en 13–15 tum stor skärm. Det är inte särskilt mycket till arbetsyta. En stationär dator har kanske en 18–22 tum stor skärm. Det är inte särskilt stort, men bättre än laptopens mindre skärm.

Nu har det hänt saker med priserna på stora platta skärmar. Det går att hitta så stora skärmar som 27 tum för ca 2200 kr inklusive moms. Mindre skärmar på ca 24 tum kostar från ca 1600 kr, en skärm på 22 tum kostar ibland mindre än 1000 kr.

Anslutning

En laptop har normalt en s.k. VGA-bildskärmskontakt. Det är en analog signal och ger en helt OK bild. Bildskärmens kabelkontakt är blå.

Många nya datorer har även en digital HDMI-kontakt som med en adapter går att göra om till DVI. De flesta nya bildskärmar har flera bildskärmsanslutningar av typ VGA och DVI. Några dyrare skärmar har även HDMI som alla moderna platt-TV har. DVI-kontakten är vit.

Har datorn en HDMI-kontakt kan man använda en modern TV som skärm. Några TV-apparater har även VGA-kontakt. Bra om man vill visa släktträd, fotografier, film m.m.

En stationär dator

En stationär dator har ofta ett grafikkort med dubbla bildskärmskontakter. Det brukar vara en VGA- och en DVI-kontakt. Det betyder att man direkt kan ansluta två skärmar till en dator. Bäst resultat får man om skärmarna är av samma typ eller i alla fall har samma antal pixlar på höjden.

Då kan man få ett datorskrivbord som sträcker sig över dessa två skärmar. De bör stå intill varandra på samma höjd. Då kan man dra ett fönster från den ena skärmen över till den andra och tillbaka igen.

En nackdel är att man måste ha ett ganska stort arbetsbord för att få plats med två skärmar bredvid varandra. Ett sätt är att använda två stycken likadana 19-tumsskärmar bredvid varandra. Det ger en god förbättring av datorns arbetsyta.

En bärbar dator

En laptop har normalt en bildskärmskontakt som man kan använda för en extra skärm. Här kan man göra på två sätt.

1. Det ena är att stänga laptopen och bara använda den stora externa skärmen och ett externt tangentbord och mus.
2. Det andra är att hitta en mindre skärm att ställa bredvid laptopens skärm och använda båda.

Det kan nog vara bra att försöka prova hur det blir innan man bestämmer sig för den ena eller andra lösningen.

En äldre dator kanske inte kan driva en stor modern skärm i den upplösning som den är byggd för. Då kan kvaliteten bli sämre. Detta beroende på den omskalning som måste ske i skärmen.

Man ställer in eller kontrollerar upplösningen i *Kontrollpanelen > Bildskärm > Ändra bildskärmsinställningar* på en PC med Windows 7.

Där kan det stå t.ex. 1366 x 768 på en laptop. Det betyder 1366 pixlar (bildpunkter) på bredden och 768 på höjden. Det är laptopens egen skärm som arbetar med det antalet pixlar. Ansluter man en extra skärm har den oftast andra värden på pixlarna i höjd och bredd. Det är normalt inga problem, men programfönster kan behöva ändras i storlek om man flyttar dem mellan två olika skärmar.

Har man provat detta med dubbla skärmar och fått det att fungera bra vill man ofta inte gå tillbaka till en enkel datorskärm. 🌿

.....
 Vidare läsning
 VGA: <http://sv.wikipedia.org/wiki/VGA/>
 DVI: http://sv.wikipedia.org/wiki/Digital_Visual_Interface
 HDMI: <http://sv.wikipedia.org/wiki/HDMI/>

ULF FRYKMAN
 ulf.frykman@comhem.se

